

Sisällys

L Lukijalle	9	2 Keskustelun perustaidot	43
K Keskusteluun käsiksi – vinkkejä kirjan käyttäjälle	13	Opettaja keskustelun mallintajana	45
1 Oppimista tukeva keskustelu	15	Kuunteleminen	46
Kohti dialogista tilaa	17	18. Happamia, sanoi kettu.....	48
<i>Vuorovaikutuksen tukeminen</i>	17	19. Reissaajan päiväkirja.....	49
<i>Keskustelulle annettu aika ja tila</i>	18	20. Ketju.....	49
1. Kuvaile kaveria	20	21. Mikä on pielessä?.....	50
2. Mukavia asioita.....	20	22. Jääkausi.....	50
3. Mikä eläin?	21	23. Suomen maisema-alueet	51
4. Hassut kysymykset.....	22	24. Niityn pikkunisäkkäät.....	51
5. Oho!.....	23	25. Karhu	52
6. Kenellä on?	24	Oman ajatuksen ilmaiseminen	52
7. Lukemani kirja.....	25	26. Kesämuistoni	54
8. Lempielokuva	26	27. Puhetta kuvasta	54
9. Mitä kuuntelet?.....	27	28. Kuva alkaa elää.....	55
10. Lempipaikkani.....	28	29. Pähkäilyä.....	56
11. Pelimaailmassa	29	Oman ajatuksen perustelevminen	56
12. Haluaisin harrastaa.....	30	30. Puolustan näkökulmaani	57
13. Purnauspöytä	31	31. Olen sitä mieltä, että.....	58
<i>Kiinnostavat keskustelunaiheet</i>	32	32. Järjestyssäännöt	59
14. Väsyttää – pelasin koko yön!	33	33. Yhteiset sopimukset auttavat kaikkia... ..	59
15. Löytöjä saa pitää!	34	Toisen ajatuksen kyseenalaistaminen	60
16. Välitunnilla tapahtunutta.....	35	34. Mitä tavaroita oikeasti tarvitsen?	61
17. Miksi pitää syödä?.....	36	35. Pohtiva kuluttaja.....	61
Huomio oppilaantuntemukseen.....	37	Yhteisen ymmärryksen rakentaminen	62
<i>Oppilaan tapa oppia</i>	37	36. Elämäntahti	64
<i>Kysymykset ohjaamassa keskustelua</i>	40	37. Elinympäristön monimuotoisuus.....	64
		38. Isovanhempien koulussa	65
		39. Managerina.....	66
		40. Luokkajuhlan järjestäminen	67
		41. Diskon järjestäminen.....	67
		42. Kiusaaminen koulumatkalla	68

3 Keskustelu luetun ymmärtämisen tukena	69	4 Ajatellaan yhdessä	79
Ennakointi	70	1. tunti: Keskustelun merkitys oppimisessa	83
43. Lepakko	71	2. tunti: Keskustelun perussäännöt I	84
44. Arvaa sisältö!	72	3. tunti: Keskustelun perussäännöt II	85
45. Kannesta puuttuu otsikko	72	4. tunti: Perustelevminen I	86
Tekstin vihjeet	73	5. tunti: Perustelevminen II	87
46. Otsikko karkuteillä	74	6. tunti: Perustelevminen III	88
47. Teksti vihjaa	75	7. tunti: Yhteisen	
48. Mitä tämä tarkoittaa?	76	ymmärryksen saavuttaminen	89
Olellaisen erottaminen		8. tunti: Tarinan liittäminen	
epäolellaisesta	76	omaan elämään I	90
49. Kerran vielä!	77	9. tunti: Tarinan liittäminen	
50. Liittykö asiaan?	78	omaan elämään II	91
		10. tunti: Erilaisten näkökulmien	
		tarkastelevminen	92
		11. tunti: Kyseenalaistaminen	93
		12. tunti: Yhteisen ymmärryksen	
		rakentaminen	94
		13. tunti: Ongelmanratkaisu I	95
		14. tunti: Ongelmanratkaisu II	96
		L Lopuksi	97
		L Lähteet	99
		K Kirjoittajat	101

L Liitteet	103	Liite 27 Isovanhempien koulussa <i>Haastattelulomake, apukysymyksiä</i>	141
Liite 1 Mikä eläin? <i>Apukysymyksiä</i>	104	Liite 28 Managerina <i>Apukysymyksiä</i>	143
Liite 2 Hassut kysymykset <i>Apukysymyksiä</i>	105	Liite 29 Luokkajuhlan järjestäminen <i>Apukysymyksiä</i>	144
Liite 3 Oho! <i>Apukysymyksiä</i>	106	Liite 30 Diskon järjestäminen <i>Apukysymyksiä</i>	145
Liite 4 Kenellä on? <i>Haastattelulomake</i>	108	Liite 31 Otsikko karkuteillä <i>Teksti</i>	146
Liite 5 Lukemani kirja <i>Apukysymyksiä</i>	109	Liite 32 Teksti vihjaa <i>Kysymyksiä</i>	147
Liite 6 Lempielokuva <i>Apukysymyksiä</i>	112	Liite 33 Mitä tämä tarkoittaa? <i>Harjoitusvirkeitä</i> ...	148
Liite 7 Mitä kuuntelet? <i>Apukysymyksiä</i>	113	Liite 34 Liittyykö asiaan? <i>Tehtävämoniste</i>	149
Liite 8 Lempipaikkani <i>Apukysymyksiä</i>	115	Liite 35 Keskustelun merkitys oppimisessa <i>Apukysymyksiä, tehtävämoniste</i>	150
Liite 9 Pelimaailmassa <i>Apukysymyksiä</i>	117	Liite 36 Keskustelun perussäännöt I <i>Apukysymyksiä, tehtävämoniste</i>	152
Liite 10 Haluaisin harrastaa <i>Apukysymyksiä</i>	120	Liite 37 Keskustelun perussäännöt II <i>Apukysymyksiä, tehtävämoniste</i>	154
Liite 11 Purnauspenni <i>Apukysymyksiä</i>	121	Liite 38 Perustelevinen I <i>Tehtävämoniste</i>	156
Liite 12 Väsyttää – pelasin koko yön! <i>Väittämiä</i> ..	122	Liite 39 Perustelevinen II <i>Tehtävämoniste</i>	157
Liite 13 Löytäjää saa pitää! <i>Apukysymyksiä</i>	123	Liite 40 Perustelevinen III <i>Tehtävämoniste</i>	158
Liite 14 Välitunnilla tapahtunutta <i>Apukysymyksiä</i> .	124	Liite 41 Yhteisen ymmärryksen saavuttaminen <i>Tehtävämoniste</i>	160
Liite 15 Miksi pitää syödä? <i>Apukysymyksiä</i>	125	Liite 42 Tarinan liittäminen omaan elämään I <i>Tehtävämoniste</i>	161
Liite 16 Jääkausi <i>Tietoteksti, oikeat vastaukset</i>	126	Liite 43 Tarinan liittäminen omaan elämään II <i>Tehtävämoniste</i>	162
Liite 17 Suomen maisema-alueet <i>Tietoteksti, oikeat vastaukset</i>	128	Liite 44 Erilaisten näkökulmien tarkastelevinen <i>Tehtävämoniste</i>	164
Liite 18 Niityn pikkunisäkkäät <i>Tietoteksti, oikeat vastaukset</i>	130	Liite 45 Kyseenalaistaminen <i>Tehtävämoniste</i>	166
Liite 19 Karhu <i>Tietoteksti, oikeat vastaukset</i>	132	Liite 46 Yhteisen ymmärryksen rakentaminen <i>Apukysymyksiä, tehtävämoniste</i>	169
Liite 20 Kesämuistoni <i>Apukysymyksiä</i>	134	Liite 47 Ongelmanratkaisu I <i>Tekstit</i>	170
Liite 21 Puhetta kuvasta <i>Apukysymyksiä</i>	135	Liite 48 Ongelmanratkaisu II <i>Tehtävämoniste</i>	175
Liite 22 Kuva alkaa elää <i>Apukysymyksiä</i>	136		
Liite 23 Pähkäilyä <i>Apukysymyksiä</i>	137		
Liite 24 Puolustan näkökulmaani <i>Väittämiä</i>	138		
Liite 25 Olen sitä mieltä, että... <i>Väittämiä</i>	139		
Liite 26 Mitä tavaroita oikeasti tarvitsen? <i>Tehtävämoniste</i>	140		